

Nr 379

Av herr Hæggbloom m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Grundskolor m. m.: Bidrag till pedagogisk utrustning m. m.

(Lika lydande med motion nr 327 i Första kammaren)

Som ett medel att främja att den av 1962 års riksdag beslutade skolreformen kommer att ge vår skolorgdom en bättre skola än den förutvarande, beviljade 1962 års riksdag ett förslagsanslag på 13 300 000 kronor till bidrag till pedagogisk utrustning för budgetåret 1962/63. Anslaget återfinnes i åttonde huvudtiteln för budgetåret 1963/64 med ett till 15 500 000 kronor förhöjt belopp under rubriken: Grundskolor m. m.: Bidrag till pedagogisk utrustning m. m.

Såväl genom rubriceringen som genom riksdagsbeslutet 1962 har anslaget reserverats för enbart sådana skoldistrikt som erhållit tillstånd att övergå till grundskola. En sådan begränsning av anslagets användning betyder att de förbättringar av undervisningen som kan åstadkommas genom en bättre pedagogisk utrustning undanhålles de elever som utan egen förskyllan fullgör sin skolgång i skolor enligt äldre skolformer. Någon anledning till att, därför att grundskolans genomförande måste ske i den mån skolbyggnader och lärare finns tillgängliga, underlåta att söka ge andra obligatoriska skolors med grundskolans jämnåriga elever förutsättningar till en förbättrad undervisning finns enligt vår mening inte. Vad som kan göra en fullt utbyggd grundskola till en bättre skola bör också ställas till förfogande i äldre skolformer. I fråga om pedagogisk utrustning lägger inte otillräckliga lokaler och lärarbrist några hinder i vägen för ett snabbt utsträckande av reformen till hela folk- och grundskoleväsendet.

Att underlåta att göra detta innebär en orättvisa, som är så mycket större som enskilda skoldistrikt inte ensidigt kan bestämma sin övergång från den äldre skolformen till grundskolan. En sådan övergång måste omfatta ett helt högstadieområde. För flera städer, som t. o. m. under flera år haft obligatorisk nioårig skolgång, har övergång till grundskola ännu inte beviljats på grund av att kommunerna i omgivande landsbygd inte varit mogna att fatta beslut om sådan övergång. Även sådana kommuner ställs utanför möjligheten att direkt få utnyttja bidragsmedlen. De får enligt 1962 års riksdagsbeslut enligt särskilda utskottets skrivning bli betjänta av centralt och regionalt tillhandahållna hjälpmedel i den mån

det kan ske utan förfång för grundskolan. Även hjälpmedelscentralerna får i den mån detta ej inkräktar på deras övriga uppgifter betjäna även skolväsendet utanför grundskolan. Uppenbart blir dock grundskolans organisation avgörande både för hjälpmedelscentralernas placering och för centralt och regionalt tillhandahållna hjälpmedels åtkomlighet.

När övergång till grundskola beslutas sker det i regel samtidigt i klasserna 1 och 5. Grundskolan kommer alltså, tills övergången till grundskola är helt genomförd, att tillföras elever i klass 5, som tidigare undervisats enligt äldre skolformer. I den mån förbättrade pedagogiska hjälpmedel kan förbättra undervisningen i klasserna 1—4 bör det även ligga i grundskolans intresse att sådan förbättring nu allmänt sker i alla obligatoriska skolor.

När det gäller anskaffande av pedagogiska hjälpmedel rör det sig i huvudsak om anskaffningskostnader som, när de en gång är gäldade, inte återkommer. De måste endast utbetalas några år tidigare, om upprustningen från början utsträcker till alla skolor inom det obligatoriska skolväsendet. När en gång grundskolan är fullt genomförd har en sådan allmän spridning av pedagogisk utrustning från början inte medfört högre totala kostnader, men reformen har varit till nytta för flera skolor under längre tid.

Vi hemställer,

att riksdagen ville besluta, att anslaget för budgetåret 1963/64 till Grundskolor m. m.: Bidrag till pedagogisk utrustning m. m. skall ställas till förfogande för såväl grundskolorna som de under grundskolans uppbyggnad vid sidan av denna verksamma obligatoriska skolorna, samt

att anslaget höjes med så stort belopp, som kan vara motiverat av ett godkännande av detta förslag.

Stockholm den 25 januari 1963

Einar Hæggblom

Eva Karlsson

Alf Wennerfors
